

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

Mei - juli '23

Jaargang 26 - nummer 102

België - Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 05-07

Pag. 12-13

Pag. 22-23

natuurpunt Oude Spoorweg

Even je aandacht graag

Als er een gekleurde sticker op het adresetiket kleeft, heb je volgens onze laatste info je lidgeld voor 2023 nog niet betaald.

Nog even ter herinnering: in het NATUUR.BLAD dat je vorige december in de bus kreeg, zat je lidkaart voor 2023 er wel bij, maar dat betekent niet automatisch dat je al betaalde.

Wil je dit nog eens nakijken? Het is echt van belang dat je lid blijft van Vlaanderens grootste natuurclub!

Bedankt om alsnog € 38 over te schrijven op rekeningnummer BE17 2300 0442 3321 met vermelding "Lidgeld 2023" en je lidnummer.

Wil jij peter of meter worden?

Het beheer en onderhoud van onze gebieden vragen veel aandacht. De nodige ingrepen worden dan ook zorgvuldig gepland.

Af en toe gebeurt het echter dat een gebied er door onvoorziene omstandigheden niet zo fraai uitziet: bordjes vuil of verdwenen, een boom omgevallen over het wandelpad, iets forsere groei van braam of netels, ...

Wil jij ons helpen en die zaken signaleren? Contacteer dan de conservator van het gebied waar je zoiets vaststelt of stuur een mail naar: info@natuurpuntoudespoorweg.be

Alvast bedankt!

Belangrijke afdelingsdata voor het komende kwartaal (meer info op pagina's 16 en 17)

6 en 7 mei **12 uur voor natuur**

7 mei: **Run for nature**

23-24 juni: **Expeditie Natuurpunt**

2 juli: **Zomerwandeling op bekken 1**

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van een artikel.

Werken mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: Bart De Boeck, Dirk Costrop, Eva De Waele, Johan Asselberghs, Hannes Giglot, Marc Vermeylen, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Rebecca Pers, Valentijn De Cock, Wim Annaert

Foto's/tekeningen: Clément Simons, Hannes Giglot, Ineke Van Keer, Jax Buytaert, Johan Asselberghs, Luc De Naegel, Peter Geschier, Rebecca Pers

Verjoegen de zetduivels: Dirk Costrop, Jan Wijgerde, Johan Asselberghs, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Paul Catteeuw.

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 30 juni naar de redactie op mailadres redactie@natuurpuntoudespoorweg.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op cyclusprintpapier met vegetale inkt.

Foto cover: Dotterbloemenpracht op de Oude Spoorwegberm

foto: Peter Geschier

Beste natuurpunters

De Wereld Draait Door, De Ideale Wereld, Alles Kan Beter: iconische tv-programma's waarvan de titels weergeven hoe hectisch alles om ons heen wordt en hoe snel en spits men alles behandelt. Druk, druk, drukker: we lopen ons het vuur uit de sloffen.

Wat een verademing als je dan kan kijken naar een programma als *Onze Natuur*. Meermaals viel mijn mond open van verbazing. Hoe heeft men dit in godsnaam kunnen filmen? Decennialang loop ik al rond met een verrekijker en ik heb nog geen fractie gezien van al het moois dat in *Onze Natuur* wordt vertoond. Om dit op beeld vast te leggen had men zeer veel geduld nodig: rustgevende traagheid in plaats van snel en stresserend. Is het daarom dat rondwandelen in de natuur ons zoveel energie geeft?

Ook in onze regio kan men af en toe spectaculaire dingen zien: denk maar aan de drie zwarte ibissen die pleisterden in de Babbelbeekse Beemden. Die hadden het er duidelijk naar hun zin! Daarnaast: door oog te hebben voor de kleine dingen zoals een spin die haar web bouwt, laat je de tijd even stilstaan, leer je ontstressen.

Je hoeft dus gelukkig geen uitzonderlijke dingen te zien om gelukkig te worden van de natuurpracht om ons heen: ontluikende voorjaarsbloeiërs als sneeuwkllokjes, of de krokussen en narcissen in de tuin: heerlijk toch? De meesjes op de laatste mezenbollen, de eerste roep van de tjiftjaf in het voorjaar: ja, de lente is begonnen.

Wie het kleine niet eert, ...

Dit voorjaar hebben we alvast weer heel wat fijne activiteiten op het programma staan: om te beginnen de Run for Nature op 7 mei, waar je op een sportieve manier onze natuurgebieden in Duffel kan ontdekken.

Ondertussen is het al de vijfde keer dat we dit loopevent organiseren. Dankzij Koen Vriens, onze NP-expeditieploegen en heel wat vrijwilligers, lukt het om dit alles in goede banen te leiden, en de opbrengst komt ten goede van onze natuurgebieden.

Hetzelfde weekend trekken we al onze natuurregisters open met "12 uur Natuur". Een opeenvolging van avond-, nacht- en vroegochtendwandelingen laat iedereen toe om te genieten van het moois in de buurt van de Mosterdpot. Meer informatie vind je elders in dit tijdschrift. Ook de andere activiteiten, inventarisaties, beheerwerken zijn zoals steeds de moeite waard om aan deel te nemen. Wat houdt je nog tegen?

Ondertussen werken we met ons bestuur volop verder om onze natuurgebieden robuuster te maken door in te zetten op bebossing, verwerving van nieuwe gebieden, verbetering toegankelijkheid voor wandelaars, door samenwerkingen op te starten, ...

Wat betreft verbetering van wandelpaden is er voortdurend nood aan het herstel van bruggetjes, maken van vlonderpaden, ... Daarom droom ik van een technische ploeg die in al onze gebieden dergelijke taken wil opnemen. Er zijn beslist heel wat handige Harry's in onze afdeling die dit graag doen in hun vrije tijd. Daarom deze oproep: wie wil hieraan meewerken? Uiteraard zorgen we voor het nodige gereedschap. Wanneer het kriebelt (of als er nog vragen zijn): geef me dan zeker een seintje: dirk.costrop@telenet.be

Samen maken we er werk van!

Dirk

Heggen leggen in de Goorbosbeekvallei

Als lesgever bij Inverde (n.v.d.r.: de opleidingstak van het Agentschap voor Natuur en Bos) heb ik een achttiental jaar geleden het haagvlechten leren kennen. Al snel wou ik hier meer over weten en ben ik op zoek gegaan waar ik deze techniek kon leren. Na het volgen van een opleiding in Nederland en een weekje deelnemen aan een vrijwilligerskamp in Engeland ben ik gestart met het organiseren van cursussen binnen Inverde.

De reacties van de deelnemers zijn altijd positief en zij staan elke keer verwonderd over het resultaat. Ook bij deze cursus, die georganiseerd is in samenwerking met het Regionaal Landschap Rivierenland en met de medewerking van Natuurpunt, was dat niet anders. In de Goorbosbeekvallei hebben vorig jaar al twee cursussen plaatsgevonden, dus de deelnemers konden goed zien hoe sterk de haag is uitgeschoten. Vooral de sterke scheuten die onderaan aan de basis uitschieten, vallen goed op: ze verjongen de heg en zorgen tevens voor een dichte structuur van het geheel. Het is dan ook een techniek die als veekering is ontwikkeld, tegenwoordig extra interessant omdat ze door die dichte structuur de biodiversiteit ten goede komt.

Tijdens de cursussen houden we niet vast aan bepaalde stijlen, maar gebruiken we meerdere stijlenmerken en technieken door elkaar. Meestal gebruiken we stokken of staken om de gelegde stammetjes goed te fixeren. Daartussen worden de jonge scheuten gevlochten. Deze keer kozen we ervoor de bovenkant af te werken met binders of vlechtwerk van lange jonge hazelaarscheuten. Die hadden we in het aanliggend struweel geoogst van uitgegroeide hazelaarstruiken. Dit is geheel volgens de traditie waarin wordt gewerkt met materiaal dat

ter plaatse voorhanden is. Het gebruik van stokken en vlechtwerk zijn eerder Engels geïnspireerde technieken, maar het moet gezegd dat deze technieken door het grootste deel van de deelnemers en voorbijgangers worden geapprecieerd.

Wanneer ik op het einde van de dag de vraag stel, wie de techniek zelf zou toepassen, krijg ik heel wat positieve reacties, maar voor een beginner mag dit werk zeker niet worden onderschat: het blijft best een arbeidsintensief werk. Ook het belang van goed en scherp gereedschap kan men niet voldoende benadrukken.

Volgend jaar zal er opnieuw een cursus op deze locatie worden georganiseerd, maar de data liggen nog niet vast. Kijk zeker op de website van Inverde <https://www.inverde.be/opleidingen/haagvlechten-heggen-leggen> en schrijf je in op de interesselijst, zodat we je als eerste op de hoogte kunnen brengen.

Foto's: Peter Geschier

Valentijn

Op stap met gepassioneerde vleermuizentellers

Foto: Rebecca Pers

Onder het motto 'het is weer eens wat anders' besloot ik op een zondagochtend af te zakken naar het fort van Duffel. Daar onderzocht ik met enkele vleermuisliefhebbers welke en hoeveel vleermuisjes er precies aan het overwinteren waren. Gewapend met een zaklamp en laarzen doken we de donkere en mysterieuze gangen van het fort in. Spannend! Groot was mijn verbazing toen bleek dat de vleermuizen zelf heel klein waren, vaak helemaal geplooid tussen spleten of houten 'cd-rekken' (speciaal opgehangen voor de vleermuizen trouwens) of half dichtgemetselde rode bakstenen.

En dan maar speuren. Dat bleef niet zonder resultaat, want we telden maar liefst 60 vleermuizen, waaronder watervleermuis, baardvleermuis, grootoorvleermuis en dwergvleermuis. Bovendien kwam ik meer te weten over deze bijzondere zoogdieren, zoals het feit dat vleermuizen tijdens hun winterrust af en toe wakker worden om te ... slapen. Hé? Jawel, ze onderbreken hun winterrust die gepaard gaat met een zeer lage hartslag en lichaamsactiviteit om daarna even echt te slapen, zodat ze alle afvalstoffen kunnen verwijderen die zich opstapelden. En dan nog dit: wist je dat vrouwtjes die nu in winterrust zijn al werden bevrucht in het najaar, maar toch niet zwanger zijn? Ze bewaren het zaad tijdens de winterrust in een speciale klier en ze wachten het juiste moment af om de bevruchting in gang te zetten. Ze bepalen dus zelf wanneer ze effectief zwanger worden. Gekker moet het niet worden, toch?

Dwergvleermuis

Foto: Rebecca Pers

Foto: Rebecca Pers

Eerlijk gezegd, ze leken voor mij allemaal wat op elkaar: kleine, pluizige en schattige bolletjes goed weggestopt in spleetjes, maar de echte kenners hadden het over een dunner polsje bij de ene, en wat méér knobbels in de snoet bij de andere, en ja, een iets donkerder of minder donker vachtje. Kortom, om te leren determineren heb je wat meer tijd nodig dan een zondagvoormiddag, maar wat een onvergetelijke ervaring om met een enthousiaste bende vleermuizentellers op pad te mogen gaan!

Rebecca Pers

Interview met Kris Boers, een gepassioneerde *Batman*

Gebeten om meer te weten naar aanleiding van de vleermuizentelling in het fort van Duffel stelde ik Kris Boers de volgende vragen.

Wanneer en hoe is je passie voor vleermuizen ontstaan?

Dertig jaar geleden kwam ik terecht bij Natuur 2000, een organisatie zoals de JNM. Die beheerden (nog steeds trouwens) het fort van Oelegem en dit is een van de grootste overwinteringsplaatsen van vleermuizen in Vlaanderen. Zo ben ik met de dieren in contact gekomen. We telden ze in het fort tijdens de winter en in de zomermaanden gingen we met een batdetector op zoek naar de verschillende soorten.

Wat maakt vleermuizen zo bijzonder?

Het zijn de enige echt vliegende zoogdieren en ze zijn nachtactief. Dat maakt ze mysterieus en eerder moeilijk te onderzoeken. Het leuke is dat we met de voortgang van de techniek ook steeds meer onderzoek kunnen doen. Met minuscule radiozendentjes die we op vleermuizen kleven, kunnen we hen tijdens hun vluchten volgen. Maar sinds enkele jaren kunnen we de dieren ook echt zien vliegen met warmtecamera's en nachtkijkers. Er bestaan intussen zelfs gps-ontvangers die klein genoeg zijn om op vleermuizen te bevestigen.

De dieren zelf zijn bijzonder omdat ze zich gedurende het jaar zo verschillend gedragen. In de winter houden ze een lange winterslaap, een hele kunst met slechts 10-15 gram lichaamsgewicht. Dat gebeurt in een gebouw, grot, holle boom, houtstapel, ... In de zomer brengen ze dan hun enige jong ter wereld op een warme zolder, in een spouwmuur of in een boom. Sommige soorten leggen duizenden kilometers af tussen hun zomerverblijf en winterverblijf. Bovendien kunnen vleermuizen – zeker omdat ze zo klein zijn - extreem lang leven. De hoogst vastgestelde leeftijd in Europa is meer dan 40 jaar.

Heb je een favoriete vleermuis?

Niet echt. De laatste jaren volg ik wel een kraamkolonie ingekorven vleermuizen op, de grootste gekende kraamgroep vleermuizen in Vlaanderen. Zo'n kraamgroep bestaat uit allemaal wijfjes die op één plaats samenkomen om hun jongen ter wereld te brengen. De groep die ik opvolg, bestaat uit 1000-1500 dieren. De dieren vinden op een zolder een geschikte plek. Doordat ze maar één jong per jaar krijgen, kunnen ze er ook goed voor zorgen. De ingekorven vleermuis jaagt in veestallen op vliegen en in bossen op spinnen. Soms zie je het spinrag aan hun vleugels hangen. Bijzonder is dat we erin zijn geslaagd om van deze groep een volledige vliegroute tussen hun zomer- en winterverblijf in kaart te brengen.

Waarom hebben vleermuizen zo'n griezelige reputatie? En is dat terecht?

Het zijn nachtdieren en ze hebben een nogal onvoorspelbare vlucht. Dat sprak zeker vroeger erg tot de verbeelding, maar ook nu nog bestaan er veel misverstanden over vleermuizen. Ze vliegen niet in je haar, knagen geen isolatie of hout stuk in je woning, ... De West-Europese soorten eten allemaal insecten, spinnen en andere ongewervelden. Daar mogen we ze heel dankbaar voor zijn. Sommige soorten eten bijvoorbeeld heel graag muggen, en in de Verenigde Staten besparen de boeren jaarlijks +/- 3,5 miljard dollar aan landbouwschade, dankzij deze insectenetters.

In andere delen van de wereld voeden ze zich ook met nectar, fruit, vis, kleine gewervelden, ... In Zuid-Amerika zijn er drie soorten die zich met bloed voeden (echte vampiervleermuizen); zij bijten met hun scherpe tanden twee kleine gaatjes in vee en likken het druppeltje bloed op dat daarbij naar buiten komt. Nogal teleurstellend als je vampierenscènes verwacht. Verder zorgen vleermuizen voor de bevruchting van onder andere bananen en mango's.

Hoe doet de vleermuizenpopulatie het in onze regio?

Er komen een twintigtal vleermuissoorten voor in Vlaanderen. Door hun eerder verborgen levenswijze en de grote afstanden die ze kunnen afleggen, is het moeilijk om te bepalen wat nu precies 'de populatie' is. Elke lidstaat moet wel om de zes jaar aan Europa rapporteren hoe het gaat met de beschermde soorten in hun land. Volgens die rapportages doen de meeste soorten het niet zo goed in Vlaanderen en België.

Enkele zaken die een negatieve invloed hebben op vleermuizen zijn (uiteraard) de enorme daling van het aantal insecten, het verdwijnen van heel wat houtkanten en bomenrijen die door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute en oriëntatiepunten, de enorme lichtvervuiling in Vlaanderen, het verkeer, windturbines, het bos- en bomenbeheer (al is dat al wel verbeterd tegenover 40 jaar geleden) en het na-isoleren van gebouwen.

Kunnen wij iets concreets doen om vleermuizen te helpen?

Vleermuizen kunnen we het beste helpen door onze tuin zo milieuvriendelijk mogelijk in te richten. Zet inheemse planten in je tuin, want dan trek je meer insecten aan, tenminste als je geen pesticiden gebruikt. Licht in de tuin brandt best alleen als er ook echt iemand is. Wie de ruimte heeft, kan een natuurlijke vijver en bomen voorzien. Vleermuiskasten werken over het algemeen niet zo goed, je kan wel ongebruikte ruimtes in je huis toegankelijk maken voor

vleermuizen (o.a. spouwmuren) of de gevel bekleden met houten beplanking. Op gemeentelijk niveau is het doven van de straatverlichting echt een goede zaak voor vleermuizen (maar ook voor heel veel andere nachtdieren). Inheemse plantensoorten in plantsoenen maken ook een wezenlijk verschil. In principe mogen lokale overheden al heel lang geen insecticiden meer gebruiken. En gelukkig maar!

Kris Boers - foto :Jax Buytaert

Dankjewel, Kris!

Zeldzame ibissen lokten honderden vogelspotters naar de Babbelbeekse Beemden

In februari streken drie zwarte ibissen neer in de Babbelbeekse Beemden. De vogels bleven er van 22 februari tot half maart waar ze door meer dan tweehonderd vogelliefhebbers zijn bewonderd. Toen vogelkenner Hannes op 22 februari trekvogels stond te tellen, zag hij plots drie vreemde snuiters op de overstromingsweide binnenvallen. Meteen besepte hij om welke zeldzaamheid het ging en verwittigde hij andere vogelspotters, waarvan er al na een kwartier enkele opdoken.

Foto: Rebecca Pers

De zwarte ibis is een Zuid-Europese soort, waarvan de populaties enorm fluctueren. De laatste jaren doen ze het terug beter en de soort komt in Zuid-Frankrijk al tot broeden. Rondzwervende vogels worden ook steeds vaker noordelijker waargenomen, al blijft het hier echt wel een zeldzaamheid. Het gebeurt zelden dat er exemplaren in ons koude kikkerlandje overwinteren, maar mogelijk zal dat in de toekomst veranderen.

Dat de zwarte ibissen de Babbelbeekse Beemden kiezen om enkele weken te verpozen is niet zo toevallig. Het natuurgebied wordt meer en meer opgemerkt door overvliegende vogels en ligt er ideaal bij voor watervogels. Met de hermeandering van de waterlopen in opdracht van de provincie zal het gebied alleen maar interessanter worden. De wandelpaden die dit jaar worden aangelegd, zullen de bezoekers de lokale natuur nog beter kunnen laten bewonderen.

Johan

Relaxen aan de Babbelse Plassen ... voortaan kan het!

Meer dan vijf jaar geleden hadden we al het idee om ter hoogte van de Babbelse Plassen een rust- en uitkijkpunt te creëren. Nu is het er eindelijk van gekomen in het kader van 'Buurtstroom', een initiatief van het Regionaal landschap Rivierenland om beleefbare natuur in onze regio te stimuleren. De nieuwe vlonder met geïntegreerde ligbank werd vervaardigd door Natuur- en Landschapzorg (een maatwerkb bedrijf in de schoot van Natuurpunt) en medegefinancierd door de gemeente Kontich. Er moeten nog infopanelen en fietsbeugels komen, maar alvast zweeft een buitenmaatse steenuil met prooi imposant over het uitkijkpunt. Een werk van kunstenaar Benny Desmet uit Zottegem.

De Babbelse Plassen vormen samen met het Langbos een zes ha groot natuurgebied dat je kan bezoeken en bewonderen via een 1,5 km lang wandelpad dat rond en doorheen het gebied slingert. De Plassen zelf zijn ontoegankelijk, maar je kan dankzij dit uitkijkpunt voortaan van dichtbij genieten van de waterfauna en -flora, zonder die te verstoren.

De installatie werd op 21 maart ingehuldigd door Jan De Haes (gedeputeerde van de provincie Antwerpen), Sophie Baeckelmans (schepen van omgeving en cultuur) en Willem Wevers (schepen van waterbeheer, openbare werken, mobiliteit en jeugd).

Kom zeker eens 5 of 10 min weg mijmeren met een uniek zicht ... zeker bij valavond!

Wim

Foto: Peter Geschier

Babbelse Plassen met nieuw rust- en uitkijkpunt

Foto: Peter Geschier

Verslag Zeelandtocht 22 januari

Tureluur - Foto: Clément Simons

Iets over 8 uur 's ochtends vertrokken we in het eerste daglicht met een groepje van dertien deelnemers uit Duffel. Na een uurtje rijden bereikten we onze eerste bestemming: de Middelplaten langs het Veerse Meer. Op het donkerblauwe water dobberden pijlstaarten, smienten, middelste zaagbekken en maar liefst 35 brilduikers. Ook heel wat soorten steltlopers vonden er rust en voedsel. De vaste wintergasten (wulp, tureluur, bonte strandloper, kluut, zilver- en goudplevier en rosse grutto) waren dan ook talrijk op de

slikplaten aanwezig. Van die laatste soort was er zelfs al eentje in zijn prachtig, rosgekleurd zomerkleed. Toen mevrouw havik besloot dat het tijd was voor het ontbijt werd de rust verstoord en vlogen alle steltlopers op: een indrukwekkend gezicht!

We vervolgden onze tocht naar Plan Tureluur: een groot, waterrijk natuurgebied aan de noordzijde van de Oosterschelde. Een korte tussenstop aan de kijkwand leverde een groepje grutto's op dat eigenlijk nog in het warme Spanje hoorde te zitten. Ze waren goed te vergelijken met de rosse grutto's die ernaast zaten. Ook de Prunjepolder stelde niet teleur: tijdens een korte, maar krachtige winterwandeling konden we nonnetje, kuifduiker, zwarte ruit, lepelaar en zelfs strandleeuwerik op de soortenlijst noteren.

Grijze zeehond - Foto: Clément Simons

Eidereend - Foto: Luc De Naegel

Na een warme en welverdiende middagstop in de Heerenkeet reden we richting Brouwersdam, zonder twijfel een van de meest bekende vogelhotspots van Zeeland. Hier hoopten we op ijseenden. Ze waren helaas niet te zien. Gelukkig waren er wel nog de roodkeelduikers, paarse strandlopers en (uiteraard) de grijze zeehonden, die nooit vervelen. Ver weg op zee vlogen groepjes zwarte zee-eend heen een weer. Een prachtig mannetje eider zat dan weer erg dicht bij de kust. We reden door naar het bovenste eiland

Goeree-Overflakkee, dat wel niet in Zeeland, maar in Zuid-Holland ligt. Hier bezochten we eerst de polders van Goedereede, die bezaaid waren met duizenden grazende ganzen. Vooral kol- en

Koereiger - Foto: Luc De Naegel

brandgans, maar ook grauwe en rotgans. Hiertussen zochten we een enkele zwarte rotgans en een roodhalsgans. Die laatste schoonheid vonden we helaas niet, maar de zwarte rotgans lukte ons wel! Deze dwaalgast broedt in Alaska en brengt de winter normaal gezien door aan de Westkust van de Verenigde Staten. Behalve dit zot exemplaar dus. Wat verder waren twee koereigers druk aan het foerageren op enkele meter van de baan. Maar we waren hier nog niet uitgekeken, want een familie dwergganzen zou al een tijdje

rondhangen in het gebied. En inderdaad, lang duurde het niet voordat we ook deze sterk bedreigde zeldzaamheid midden in een groep brandganzen vonden.

Onze voorlaatste stop was vogelkijkhut, nabij Stellendam. Na een lange grijze dag brak eindelijk de zon even door de wolken. En plots gebeurde waar we stiekem op hadden gehoopt: een gigantische roofvogel met een spanwijdte van meer dan 2 meter kwam recht op ons afgevlogen: de zeearend! De reus landde op 150 meter voor onze neus, waar hij een kwartier bleef zitten en in alle rust zijn net gevangen karper at. Voor iedereen van de groep het hoogtepunt van de dag! Een bruine en blauwe kiekendief leken al minstens even geïnteresseerd als wij en kwamen de show van wat dichterbij bekijken.

Zeearend - Foto: Clément Simons

Foto: Luc De Naegel

Toen de arend was vertrokken reden we naar onze laatste stop: de haven bij Battenoord. Hier zit vreemd genoeg elke winter een groep van ongeveer twintig wilde flamingo's. Het gaat om exemplaren die (samen met hun ontsnapte soortgenoten) broeden in het Zwillbrocker Venn in Duitsland. In de winter zakken ze af naar het voedselrijke Grevelingenmeer dat vol schaaldieren zit, iets waar de flamingo erg van houdt. Vandaag zat de groep vrij ver, dus zagen we niet veel meer dan roze schimmen die op hun hoge poten uitrustten in een grauw,

winters Grevelingenmeer. Wat mij betreft toch een unieke afsluiter van een dag met ongelooflijke waarnemingen, verdeeld over 86 vogelsoorten.

Hannes Giglot

Ontdekkingstocht naar de sneeuwkllokjes in en rond de Babbelbeekse Beemden

Februari is de uitgelezen maand om op ontdekking te gaan naar sneeuwkllokjes. We weten inmiddels dat veel wandelaars graag van de partij zijn om van die frisse vroege bloempjes te komen genieten. Ze doen ons na de donkere wintermaanden namelijk hunkeren naar de ontluikende lente. Dankzij Johan weten we dat we het witte bloementapijt niet ver meer moeten gaan zoeken.

De vallei van de Babelse beek groeit en laat steeds meer pareltjes zien. De sneeuwkllokjes zijn massaal aanwezig in het steeds groter wordende natuurgebied. Johan is ook graag bereid om meer te vertellen over de verdere ontwikkeling aan Senthout en Bremstraat.

De 31 wandelaars waren één en al oor om de laatste nieuwtjes te vernemen over de aankomende werken. Overall was 'Wow' en 'Oh' te horen bij het zien van al die frisse sneeuwkllokjestapijten. Een topper in onze Duffelse natuur!

Marleen

Foto's: Peter Geschier

Wandeling door de Babbelbeekse Beemden met afdeling De Wielewaal

Op zondag 19 maart waren we te gast bij onze buurafdeling Oude Spoorweg. We hadden de eer om Johan Asselberghs als gids te mogen begroeten. We stonden versteld, toen hij vermeldde dat het startschot van het reservaat De Babbelbeekse Beemden al meer dan 30 jaar geleden werd gegeven. Toen heel kleinschalig en bescheiden, maar met grootse gevolgen!

Alweer het bewijs dat je op vlak van natuurbescherming op korte termijn geen wonderen kan doen, maar door doorzettingsvermogen en overleg met diverse overheden op middellange termijn wel prachtige resultaten kunt bereiken. En als er iemand goed geargumenteerde dossiers kan opstellen ... dan zijn het wel Johan en zijn team!

Het piepklein reservaatje van weleer krijgt allure door continue uitbreidingen: zowel extra aankopen als in beheer krijgen van percelen in eigendom van de provincie.

In overleg met de gemeente Duffel zijn ze erin geslaagd om het drukke sluikverkeer rond het natuurgebied een halt toe te roepen. Diverse zogenaamde knippen geven het natuurgebied een extra rustig karakter.

Het meanderingsproject van de Arkelloop mag gerust worden vergeleken met dat van de Bollaak in Emblem op ons werkingsgebied. Het zal op middellange termijn ook daar een boost geven op vlak van biodiversiteit!

We leerden bij over de amandelwilg: te vergelijken met een mangrove, maar dan eentje van hier. We gaan op zoek of die ook in de Kleine Netevallei ergens voorkomt!

Op het ogenblik dat we deze begeleide wandeling aanvroegen, waren we ons niet bewust van het feit dat dit samenviel met het startschot van de Vlaamse Waterdagen. De dag ervoor sprak Cathy Berx, gouverneur van onze provincie, op het stadhuis van Lier vol lof over de Babbelbeekse Beemden en het meanderingsproject.

Hoedje af voor Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg, het klinkt schools maar: doe zo voort!

Marc Vermeylen, voorzitter Natuurpunt De Wielewaal

Foto's: Peter Geschier

12 uur voor natuur

Zaterdagavond 6 mei trekken we alle natuurregisters open aan het Mosterdpotje.

Vanaf 19.30 u. vinden er avondwandelingen plaats. Wat ritselt er zo laat nog door het struikgewas? Avondgeuren, -kleuren en -geluiden, voor sfeer en gezelligheid in de natuur een tien!

Naast het Mosterdpotje komt Guido De Prins met zijn lichtinstallatie nachtvlinders aantrekken en zal daar uitleg over geven en vragen beantwoorden. Leuk voor de kinderen die meekomen!

Om 21 u. vertrekt de nachtwandeling. We gaan op zoek naar allerlei nachtdieren: vleermuizen, muizen, nachtvlinders en wie weet wat nog allemaal. Je zal verrast zijn door wat er allemaal te zien is! Een zaklamp kan voor deze wandeling wel aangewezen zijn.

Indien het regent, voorzien we een aangepaste activiteit in het Mosterdpotje.

Uiteraard kun je in de Natuurpuntbar van allerlei lekkere drankjes genieten.

Zondagmorgen 7 mei kan je dan weer vroeg uit de veren: om 6 u. start een dauwtripwandeling. Het ontwaken van de natuur, allerlei vogelgeluiden en toch de stilte van de morgen. Aansluitend kan je voor slechts € 15 per persoon inschrijven voor een lekker ontbijt (max. 25 personen).

Inschrijven verplicht op natuurpuntoudespoorweg.be

Je inschrijving is pas definitief na ontvangst van het vereiste bedrag.

Afspraak: Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 (220 voor GPS) Duffel.

Wie daarna nog fut over heeft of de calorieën van het ontbijt wil verbranden, kan vanaf 9 u. tot 12 u. starten op de Run for Nature.

Afstanden: 6, 10 en 14 km

Inschrijven: run4nature.be (€ 12 voorinschrijving - € 15 daginschrijving). Kinderen tot 12 jaar gratis.

Meer info via run4nature.be

Walk for Nature 2023 Natuurpark Rivierenland

Op zondag 28 mei organiseert Natuurpark Rivierenland in parkdomein Ravesteyn (Hever, Boortmeerbeek) de derde editie van Walk for Nature.

De opbrengst van deze wandelbenefiet wordt verdeeld over de projectrekeningen van de Natuurpuntafdelingen van Natuurpark Rivierenland. Met deze projectrekeningen kunnen alleen gronden worden aangekocht ter ontsnippering van onze natuur. Op de startplaats in Ravesteyn wordt op die dag een lentebaar en -markt georganiseerd.

Inschrijving op walkfornature.eu (let op: extensie 'eu')

Schenk jezelf
en je naasten
een uniek Vinof
wijnmoment.

Vinof • Kerkstraat 32 • 2570 Duffel
volg ons ook op facebook
www.facebook.com/WijnenVinof
Wineshop
-> vinof.be

β β β β β β β

SLAGERIJ
JAN BRUYNINCKX

Kapelstraat 32 - 2570 Duffel
Tel.: 015 / 31 35 38
Website: <https://bruyninckx.imarkt.be/>
Specialiteit: Fondue - Gourmet - Barbecue
Sluitingsdag donderdag

β β β β β β β β

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsenmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsenmaker
waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.
Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be
0489 / 67 91 31

DRUKKERIJ
MALU

Handelsdrukwerk
Familedrukwerk
Fotokopieën
Kleurenprints
BTW-bonnen

Arkelstraat 29
2570 Duffel
Tel. 015 31 38 58
GSM 0475 60 05 26
e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

WILLEMEN NV
Machines voor tuin en park, particulier en professioneel

STIHL

**ACCUPOWER
BY STIHL.**
—
KLAAR VOOR ELKE UITDAGING

Willemen NV uw Stihl dealer in de buurt!

Herman De Nayerstraat 2
2550 Kontich
015/32.30.30
info@willemen-nv.be

Atealaan 7
2270 Herenthout
014/26.18.97
www.willemen-nv.be

dinsdag 2 mei	Inventarisatie van de flora in natuurgebied de Goorbosbeekvallei	Afspraak: 19.30 u. aan de ingang van het natuurgebied naast de fiets-o-strade, 100 m links van de Mechelsebaan te Duffel. Einde omstreeks het invallen van de avond. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Luc De Naegel 03/288 84 86
zaterdag 6 mei	12 uur voor natuur avond- en nachtwandelingen Op zoek naar nachtvlinders, muizen, vleermuizen, ...	Afspraak: 19.30 u. en 21 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op de weide, links van PVT) Einde omstreeks 24 u. Zie ook pagina 14 Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zondag 7 mei	12 uur voor natuur Dauwwandeling en ontbijt	Afspraak: 6 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op de weide, links van PVT) Einde omstreeks 9 u. Zie ook pagina 14 Inschrijven voor ontbijt noodzakelijk: € 15€/pp via natuurpuntoudespoorweg.be Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zondag 7 mei	Run for Nature Ontdek al lopend de natuurgebieden van Duffel i.s.m. water-link	Afspraak: 9 u. - 12 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op de weide, links van PVT). Zie ook pagina 14. Alle info (inschrijving, reservatie van vertrektijd, parkeermogelijkheid, ...) is terug te vinden op run4nature.be
dinsdag 9 mei	Natuurfotografie voor groentjes deel 3: nabespreking foto's	Afspraak: 19 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde omstreeks 21.30 u. Lesgever: Jens Verwaerde Contact: Rebecca Pers 0486/79 16 12
zaterdag 20 mei	Promotiestand Meifeesten Kontich Kazerne	Afspraak: 10 u. in Kontich Kazerne Einde omstreeks 17 u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
zondag 21 mei	Initiatie qi gong in de natuur	Afspraak: 9.30 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel. Einde omstreeks 11 u. Lesgeefster: Judith Spillemaekers €5 voor leden, €7 voor niet-leden inschrijven via: www.natuurpuntoudespoorweg.be Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
zondag 21 mei	Natuurwerkdag in Langbos & Babbelse Plassen(vm) en Schapenhagen (nm)	Afspraak: 9.30 u. aan de Scouts Kokaz Duffelshoek Kontich Einde omstreeks 16 u. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56 of Nik Woestenborghs 0479 / 80 83 87
dinsdag 6 juni	Inventarisatie van de flora in natuurgebied de Babbelse Beemden	Afspraak: 19.30 u. aan infobord Natuurpunt ter hoogte van Bremstraat 15 Lier. Einde omstreeks het invallen van de avond Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07
vrijdag 9 juni	Vorbereiding werkdag in de Babbelse Beemden	Afspraak: 14 u. aan de ingang van het natuurgebied, in de Bremstraat vlakbij Senthout Duffel Einde omstreeks 17 u. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07

zaterdag 10 juni	Natuurwerkdag in de Mosterdpot: allerlei werkjes	Afspraak: 9.30 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde omstreeks 13 u. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn aanbevolen. Contact: Ludo Bakkovens 0494/70 79 92
zondag 11 juni	Natuurwerkdag in de Babbelbeekse Beemden maaïen wandelpad	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het natuurgebied, in de Bremstraat vlakbij Senthout Duffel. Einde omstreeks 16 u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen zijn aanbevolen. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07
dinsdag 13 juni	Inventarisatie van de flora water-link bekken 1 of Abroekbos	Afspraak: 19.30 u. ingang water-link bekken 1 - weg naar Duffelse sluizen (zijstraatje ter hoogte van Binnenweg nr 192 Duffel). Einde omstreeks het invallen van de avond Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Luc De Naegel 03/288 84 86
zaterdag 17 juni	Natuurwerkdag in de Goorbosbeekvallei maaibeheer en onderhoud wandelpad	Afspraak: 9.30 u. aan de ingang van het bos links van de serre (volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan te Duffel). Einde omstreeks 16 u. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76
woensdag 21 juni	Open bestuursvergadering iedereen welkom!	Afspraak: 20.15 u. in het Mosterdpotje
zaterdag 24 en zondag 25 juni	Natuurwerkweekend in de Oude Spoorwegberm maaïen en afvoeren	Afspraak: zaterdag 9.30 u. ingang Zilverbergstraat te Kontich zondag 9.30 u. ingang Oude Waarloossteenweg of Lage Vosbergstraat grens Rumst/Duffel. Einde omstreeks 16.30 u. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56 of Karen Lantermann 0473/61 26 98
zaterdag 24 en zondag 25 juni	Expeditie Natuurpunt	Drie ploegen wandelen en/of fietsen voor onze gebieden: Ploeg route type vertrekplaats (overnachting) Hurricaneoes Grensroute <i>fietsen & wandelen</i> Peer (Hechtel-Eksel) Laenen Jossen Gravelroute <i>fietsen</i> Pelt (Kortenbergh) Stone Chats Beleeffroute <i>wandelen</i> Kiewit Aankomst zondagnamiddag Parking Demerstrand, Diepenbeek
dinsdag 27 juni	Inventarisatie van de flora Abroekbos of water-link bekken 1	Afspraak: 19.30 u. ingang water-link bekken 1 - weg naar Duffelse sluizen (zijstraatje ter hoogte van Binnenweg nr 192 Duffel). Einde omstreeks het invallen van de avond Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Luc De Naegel 03/288 84 86
zondag 2 juli	Zomerwandeling water-link bekken 1	Afspraak: 14.00 u. ingang water-link bekken 1 - weg naar Duffelse sluizen (zijstraatje ter hoogte van Binnenweg nr 192 Duffel). Einde omstreeks 16.30 u. Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
dinsdag 4 juli	Inventarisatie in de Goorbosbeekvallei	Afspraak: 19.30 u. aan de ingang van het natuurgebied, volg de bruine richtingaanwijzers Goorbosbeekvallei vanaf de Mechelsebaan. Laarzen noodzakelijk! Einde omstreeks het invallen van de avond. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Luc De Naegel 03/288 84 86

Recht van 't veld

Hoevewinkel

Van het land tot bij de klant

Ruim assortiment groenten en fruit

Eigen kweek -> seizoensgebonden groenten

Lokale producten:

Honing
Confituur
Zuiver appelsap
Assortiment bessen
Notenolie Migino

Recht van bij de boer:

Appels
Peren
Hoevevlees
Hoevezuivel van melk tot ijs
Koolzaadolie

www.facebook.com/
rechtvantveld

Openingstijden:

maandag:	gesloten
dinsdag:	09.00 - 12.30 en 13.30 - 18.30
woensdag-vrijdag:	10.00 - 12.30 en 13.30 - 18.30
zaterdag:	09.00-16.00
zondag:	09.00-12.00
feestdagen:	gesloten

Storms - Van Dessel

Tel. 015/31.31.59

info@rechtvantveld.be

Naalstraat 37D 2570 Duffel

GSM 0478/51.03.83

www.rechtvantveld.be

Instituut THAIS

alle gelaatsverzorgingen
met natuurlijke producten

ontharingen

pedicure/manicure

Wouwendonkstraat 21

Duffel 2570

015 31 47 72

open ma - di 9 u tot 16.30 u
do - vrij 9 u tot 19.00 u

DONNA

Jonge damesmode ook voor een maatje meer

Donna Duffel

Donna Kontich

Donna Lier

Kiliaanstraat 67-69

Mechelsesteenweg 5

Antwerpsestraat 85

katrijn@boetiek-donna.be

www.donna-mode.be

GRONDKLEUR

Plezier op het veld, pracht in je vaas.

CSA zelfpluk, boeketten
& workshops

www.GRONDKLEUR.be
@ Pauwhoevestraat in Kontich

AnneMuze

Damesboetiek in het hart van Kontich

Verschillende duurzame merken voor alle leeftijden!

Mechelsesteenweg 52, 2550 Kontich

open op di, woe, vrijdag en zaterdag van 10 tot 18u en do van 12 tot 18u

Dier in de kijker: de ree

Bij een wandeling in de vroege ochtend of in de schemering heb je tegenwoordig overal wel de kans om een of meerdere reeën te spotten. Dan verlaten ze hun schuilplaatsen om voedsel te zoeken. Iedere keer als ik er eentje zie, gaat mijn hartslag ietsje hoger: is het door de verrassing, de onverwachte waarneming of door het gracieuze silhouet? Het blijft alleszins een van mijn favoriete dieren.

Als een ree mensen bemerkt en het zaakje niet meer vertrouwt, verdwijnt het al springend, huppelend in een bosrand of dicht struikgewas. De elegante sprongen vind je terug in de Latijnse naam: *Capreolus capreolus*, vrij te vertalen als wilde geit. Denk maar aan de Italiaanse woorden: *capra* (geit), *capriolo* (reebok) en *capriola* (sprong).

De betekenis van de Nederlandse naam ree is onduidelijk. De term is al in gebruik in de middeleeuwen en in de meeste Germaanse talen is een vergelijkbare naam terug te vinden. Er kan verband zijn met Oudiers *riach* (geklekt).

Interessant zijn de namen voor het ree uit de jagerswereld. (n.v.d.r.: *je mag volgens Van Dale ook 'het' ree schrijven*). Het mannetje noemt men (ree)bok. Een smalrug of spiesbok is een naam voor de bok in zijn tweede jaar. Een spitsers of spitsbok is een bok met gewei zonder takken.

Een gaffelbok heeft één zijtak aan elke stang, zes- en achtenders hebben respectievelijk drie of vier 'enden' aan elke stang.

Het vrouwelijk ree noemen de jagers (ree)geit, rekke, rik(ke) of smalree. Het woord 'rekke (of rikke)' is waarschijnlijk ontleend aan Hoogduits *Ricke* (reegeit). De jonge reeën heten in hun eerste levensjaar kitskalf. De jonge mannetjes en wijfjes noemt men respectievelijk kitsbok en rekkekalf.

In de herfst verzamelen reeën zich in grotere, socialere groepen. Dergelijke groep noemt men een sprong. Met meerdere dieren samen is er altijd wel eentje die de omgeving afspeurt op onraad, terwijl de anderen rustig knabbelen aan alles wat groen is: knoppen, jonge twijgen en blaadjes. Maar in de winter zijn ze zeker niet kieskeurig: bessen, eikels, beukenootje en paddenstoelen verorberen ze gretig. Door hun kleine maaginhoud is de ree verplicht om meerdere keren per dag wat te eten, herkauwen gebeurt in de tussenperiodes op hun schuilplaats.

Reeën houden zich bij voorkeur op in de overgangszones tussen bos en een open plek, maar ze zoeken ook beschutting in houtkanten, struwelen, greppels en rietkragen. Doordat ze zich verplaatsen van het ene stukje natuur naar het andere om eten te vinden en doordat onze natuur zo versnipperd is, moeten ze heel geregeld een weg oversteken. Riskant tot levensgevaarlijk!

Toch neemt het aantal reeën elk jaar toe, ondertussen zouden er al meer dan 20.000 dieren in Vlaanderen zijn.

Opvallend aan een ree is de typische witte vlek op de borst, en daarnaast de opvallend grote oren en ogen, een zwarte neus en een witte kin. De witte vlek op het achterwerk noemt men de spiegel.

De reebok verliest zijn gewei tussen oktober en januari, tegen de lente groeit er dan een nieuw gewei zodat hij zijn territorium kan verdedigen. In de winter hebben ze een dikkere vacht, en die krijgt een grijsbruine tot zwarte kleur. In de zomer is de vacht eerder roodbruin.

Paren doen de reeën in de zomer, maar na de bevruchting duurt het enkele weken voordat de baby gaat groeien. Door deze verlengde draagtijd vermijdt de reegeit dat het jong geboren wordt in de koude wintermaanden. Vanaf december groeit het volop totdat in mei-juni de geboorte plaatsvindt. De jongen hebben witte vlekken op een rij op hun rug en flanken, deze vlekken vervagen tot ze in oktober zijn verdwenen. De jongen blijven bij hun moeder tot de volgende worp, dan verjaagt hun moeder ze en

moeten ze een eigen territorium zoeken.

Rust en beschutting zijn noodzakelijk in het leefgebied van reeën: verstoring door personen die afwijken van wandelpaden of loslopende honden vormen een bedreiging. Plotse verstoring maakt dat ze blindelings straten oversteken en/of dat ze dergelijke gebieden zullen vermijden. Blijf dus op de paden en maak eigenaars van loslopende honden er attent op dat dit echt geen goed idee is. Dit zal ervoor zorgen dat je deze prachtige dieren kan ontmoeten. En wie vindt dit niet de moeite waard?

Dirk

Natuurcryptogram

In het rooster vind je cijfers: gelijke cijfers staan voor gelijke letters.

Bij een juiste oplossing verschijnt in de grijze vakjes verticaal een woord. De oplossing vind je op www.cryptochris.be/natuurpunt waar ook tips en meer opgaven staan.

- A feest van de nachtvinders
- B ongeschoeide amfibie
- C troep van een clochard
- D De vogeltelling zorgt voor hoge ... thuis en op tv.
- E prikbloempje
- F onaards lijf
- G slank insectenmiddel
- H autogeur op de hondenweide
- I gerstgesprek, korenklets, graanslag
- J zeer trage chaletbouwer
- K vogelnijppaard
- L kindervogel
- M paardenschaats

Kom eens meedoen: onze natuur heeft je nodig!

Onder dit motto organiseerde Natuurpunt in heel Vlaanderen "Startdagen". Onze afdeling organiseerde haar Startdag op 15 april.

Dertien geïnteresseerden schreven zich in, negen enthousiastelingen konden zich vrij maken om effectief deel te nemen aan de startdag. We waren verrast door het gevarieerd palet aan leeftijden. Jong en minder jong genoten van bij het begin van de ongedwongen en open sfeer. Onder leiding van Dirk Costrop kregen we zicht op ieders interessegebied en motivatie.

De afdelingspresentatie inspireerde hen tot gerichte vragen en suggesties.

- hoe komt het dat mountainbikers toegang hebben in onze gebieden?
- waarom liggen de bruggetjes er soms zo slecht bij?
- wat met de soms uitbundige brandnetelgroei?

Thema's die duidelijk maken dat de pijnpunten gekend zijn en dat vrijwilligershulp van pas komt. Kortom: er zat duidelijk dynamiek in de gesprekken.

Het laatste deel van het programma bracht ons naar buiten. We hadden het lenteweertje mee voor een korte wandeling in de Mosterdpot. Uiteraard lieten we de vrijwilligers ook kennis maken met het werk in de natuur. Gewapend met schoppen en harken werd een modderig pad weer wat begaanbaar gemaakt.

De traditionele afsluiter van elke beheeractiviteit kon niet ontbreken: nakaarten en verder kennis maken bij hapjes en drankjes op het zonneterras van de Mosterdpot. Betere omstandigheden konden we ons niet voorstellen.

We houden nauw contact met deze fijne groep, want daar zit muziek in!

Marleen

Foto's: Peter Geschier

Aanplanting Goorbosbeekvallei

In de loop der jaren zijn vele tientallen populieren gesneuveld in het middelste bos van het Goorbos. Mede door de hoge stikstofdepositie in onze contreien kregen de bramen vrij spel, funest voor de voorjaarsflora aldaar. Hoog tijd dus om daar een einde aan te maken.

Her en der wisten we overschotten van vorige aanplanten voor dit doel te recupereren.

En wat is er dan fijner om samen met de buren van het natuurgebied op een voormiddag een voorspoedige toekomst voor het bos te kunnen verwezenlijken?

Peter

Buurman Yves, zelf lid van Natuurpunt, deelt af en toe info in de WhatsApp groep van onze straat. Zijn bericht over een boomplantactie werd met veel enthousiasme onthaald en al gauw bleek dat zowat de helft van onze straat mee zou komen meehelpen.

Het feit dat het om de Goorbosbeekvallei ging, droeg daar zeker aan bij. Dit prachtig stukje natuur ligt namelijk langs onze straat, de Goorboslei, en veel bewoners beschouwen het daarom echt een beetje als “van ons”. Wandelen, de hond uit laten, joggen, reetjes spotten, ... daarvoor trekken we naar de Goorbosbeekvallei: het is dus bijzonder fijn om eens iets terug te kunnen doen.

Naast nog andere vrijwilligers was onze straat bijzonder goed vertegenwoordigd op de plantdag: klein en groot kwamen helpen bij het planten van een 600-tal bomen en struiken.

Natuurpunt had voordien al het zwaarste werk gedaan: de bramen waren weggemaaid en de gaten gegraven. We moesten dus alleen het plantgoed in de gaten plaatsen, die dichtmaken en bescherming rond de stammetjes aanbrengen. De minder ervaren planters, waar ik mezelf zeker bij mag rekenen, kregen uitgebreid

tips en er werden ook natuurweetjes gedeeld.

Ik onthoud vooral dat het beter is om de aarde met je tenen aan te stampen in plaats van met je hiel en dat Doornroosje eigenlijk Stekelroosje is.

Ook aan de innerlijke mens was gedacht. Een buurvrouw kwam langs met versgebakken wafels en als afsluiter voorzag Natuurpunt nog in een drankje en een hapje.

Ik denk dat ik voor de hele straat mag spreken dat de boomplantactie voor ons allemaal niet als hard labeur maar wel als een gezellige buurtactiviteit aanvoelde: in het winterzonnetje er al keuvelend voor zorgen dat “onze” Goorbosbeekvallei blijft groeien en bloeien ... volgende keer zijn we zeker weer van de partij!

Eva De Waele

In het (groen) WhatsAppgroepje "burenleute" van de Goorboslei buren verscheen een vriendelijke oproep van buurman Yves om mee te helpen met Natuurpunt om 600 bomen aan te planten in de Goorbosbeekvallei.

Ongeveer dagelijks wandel ik door het gebied en het was me al opgevallen dat de mensen van Natuurpunt ijverig bezig waren met het ruimen van bramen en het boren van gaten in functie van de aanplant. Ook het plantgoed was al aangeleverd. Een ding was me alvast duidelijk: er dient meer werk vooraf te worden geleverd dan de dag van de effectieve aanplant van het plantgoed.

Snel groeide het aantal reacties in het groepje van "de burenleute" en het was duidelijk dat de 25ste februari heel wat vrijwilligers zouden opdagen om samen de handen uit de mouwen te steken.

Onder de deskundige begeleiding van Natuurpunt werd ons geleerd wat waar moest komen en hoe we de wortels van de nog piepjonge bomen het best konden aanbrengen in de grond: niet te diep, af en toe even schudden met de tak om de grond te laten zakken rond de wortels en voldoende grond achteraf aanvullen. Tot slot ook niet te vast aanstampen om voldoende lucht te geven.

Vele handen maken het werk licht: Johan en de collega's van Natuurpunt gaven vooral de instructies: best wat van dezelfde soort bij elkaar, ander plantgoed is dan weer

beter geschikt voor de hagen, ...

Melanie kwam tijdens de arbeid met de jongste groene rakkers van de straat rond met zelfgebakken wafels. Marleen van Natuurpunt zorgde op het einde voor een heuse picknick met lekkers uit de streek voor jong en minder jong (inderdaad: naast fruitsap ook pintjes).

Na een paar uur werken in de vroege lentezon en een fijne babbel kregen we helemaal op het einde nog een frisse bui te verwerken van Moeder Natuur .... Misschien gewoon een dank u wel van "hier boven" en goed voor de nieuwe aanplant! In ieder geval een gemeente dank u wel van een bewoner uit de Goorboslei aan alle mensen van Natuurpunt en de vele vrijwillige handen uit de buurt om onze onmiddellijke omgeving weer een stuk groener, mooier en duurzamer te maken.

Meer dan waarschijnlijk overleven de aangeplante bomen alle buren uit onze Whatsapsgroep!

Bart De Boeck

Verslag paddenseizoen 2023

Het paddentrekseizoen 2023 begon al op 31 december 2022. Het kwik schoot naar een ongekennde 17,5 graden, 's nachts was het nog 15 graden. Het record van het jaar ervoor werd met maar liefst 2,7 graden verpulverd. Daarbij was het regenachtig. Na het eindejaarsfeest bij vrienden ging ik nog onze actieplaats controleren, maar vond niets. In het paddenportaal werden wel de eerste dieren ingegeven. We zien in onze statistieken van de afgelopen 33 jaar duidelijk dat de klimaatverstoring een steeds vroegere paddentrek veroorzaakt.

Op 12 januari 2023 kregen we een regenachtige avond met 13 à 14 graden. Op Senthout leverde dit de eerste salamanders op, op meer beschutte actieplaatsen was de eerste paddentrek een feit. Op 12 januari zijn er meer dan 500 dieren ingegeven in het paddenportaal.

Gewone pad - Foto: Hannes Giglot

Gelukkig werd de tweede helft van januari wat frisser met zelfs enkele winterprikjes tussendoor waardoor de paddentrek gelukkig niet echt losbrak. Tijdens de eerste zachte opstoot op 3 februari registreerden we bij ons 35 dieren van alle soorten. We wisten dat we vanaf dan bij de minste twijfel op het terrein aanwezig moesten zijn. Op 4 februari was het merkkelijk minder gunstig, maar vonden we toch enkele dieren. Daarna bleef het stil tot 16 februari wegens te koud. Toen opnieuw zachte lucht met wat gemiezer

erbij het weerbeeld bepaalde, werden er meteen drie matige paddentrekavonden geregistreerd, met op 17 februari 65 dieren. Dat is ook best vroeg maar tegenwoordig al niet meer zo abnormaal. 19 februari was merkkelijk kouder met nog enkele dieren, maar meteen ook het begin van een droger en kouder weertype. Daardoor moesten we tot in maart wachten voordat onze amfibieën zich terug lieten zien. Maart is de maand waarin de kikkers en padden trekken, en dat is precies zoals het hoort. Februari is veel te vroeg.

Op 9 maart waren de weersomstandigheden goed genoeg en hadden we ineens uit het niets bijna 100 dieren. Maart was in 2023 erg nat en wisselvallig, maar ook met veel temperatuurwisselingen. Polaire en subtropische lucht vochten twee weken een strijd uit boven onze streken en dat zorgde voor bokkensprongen in de temperaturen, de ene keer vorst en smeltende sneeuw, dan weer boterzachte lucht met regen en wind ruim in de dubbele cijfers. Zo was er de ene avond matig tot sterke paddentrek, de andere avond helemaal niets.

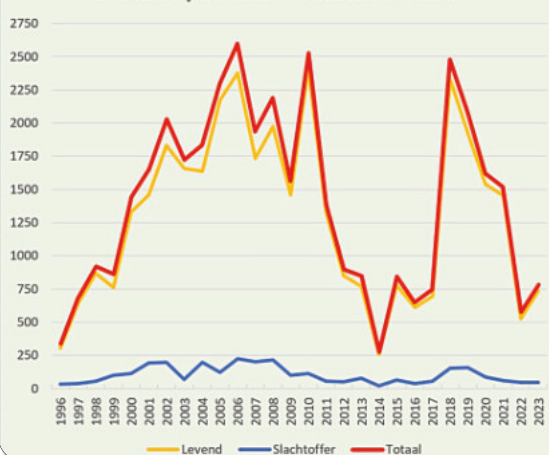

Kikkerdril en paddensnoeren - Foto: Johan Asselberghs

Topavond werd 13 maart met 217 dieren gevolgd door 17 maart met 117 dieren.

Zowel op 22 als 23 maart kregen we eindelijk knorconcerten van bruine kikker te horen, dieren op de weg waren er nog amper: het signaal dat de paddentrek erop zat. 24 maart werd het weer kouder en op 25 maart bliezen we de paddentrek 2023 definitief af.

Evolutie paddenoverzet 1996 - 2023

Jaar	Levend	Slachtoffer	Totaal	Score
1996	305	34	339	26
1997	643	38	681	23
1998	866	55	921	16
1999	760	100	860	18
2000	1.332	111	1.443	14
2001	1.459	191	1.650	11
2002	1.833	197	2.030	7
2003	1.658	67	1.725	10
2004	1.634	198	1.832	9
2005	2.174	121	2.295	4
2006	2.376	223	2.599	1
2007	1.734	201	1.935	8
2008	1.973	214	2.187	5
2009	1.460	101	1.561	13
2010	2.414	113	2.527	2
2011	1.329	56	1.385	15
2012	849	50	899	17
2013	772	76	848	19
2014	256	21	277	27
2015	780	65	845	20
2016	612	36	648	24
2017	694	54	748	22
2018	2.327	151	2.478	3
2019	1.924	158	2.082	6
2020	1.537	85	1.622	12
2021	1.455	62	1.517	14
2022	528	48	576	25
2023	734	48	782	21

Onze actieplaats klopt in 2023 af op 782 geregistreerde heentrekkende dieren en eindigt daarmee op de 21ste plaats (periode 1996-2023). Dat cijfer is niet schitterend, maar wel hoopvol wegens een pak beter dan in 2022 toen we strandden op 576 dieren, het op drie na slechtste resultaat. Vele jaren eindigden we rond de 800 à 900 dieren, maar jaren waarbij we meer dan 1000, laat staan meer dan 2000 dieren registreerden lijken echt ver weg.

De eerste tendensen op de meeste plaatsen tonen dalende cijfers. Bij ons lijkt het dieptepunt wel bereikt en we zullen volgend jaar zien of die trend zich doorzet. Door de werken aan Senthout hebben we daar dit jaar niet geraapt, daar zijn de dieren op

eigen kracht veilig naar de poelen gekomen, maar ze zitten daarom natuurlijk niet in onze statistieken. Onze totaalscore is dus zeker een onderschatting.

De 782 dieren bestaan uit 619 padden (+ 40 slachtoffers), 20 bruine en 12 groene kikkers, 54 alpenwater- en 29 kleine watersalamanders (+ 8 slachtoffers).

Alle details per dag kan je zowel in tabel als grafiek zien via de volgende link:

<https://www.hylawerkgroep.be/paddenoverzet/acties/DUFFEL/Senthout>

Rest me nog iedereen te bedanken om te komen meehelpen, dankzij jullie onverdroten inzet hebben we onze amfibieën een toekomst gegeven.

De paddentrek is voorbij, maar het nageslacht verzekerd want voor de eerste keer in twee jaar vonden we weer kikkerdril en paddensnoeren in de sloot van de Babbelbeekse Beemden.

Johan Asselberghs

Initiatie Qigong

Foto: Peter Geschier

Chi Neng Qigong is een Chinese meditatieve bewegingsleer, die je dichterbij je eigen natuur brengt. Als natuurliefhebbers kijken we graag naar de natuur rondom ons, maar dat wordt nog intenser vanuit de verbinding met jezelf en dat kan je nu zelf komen ervaren.

Qigong betekent letterlijk 'de kunde (gong) om met levensenergie (qi) om te gaan.' Chi Neng Qigong is eenvoudig uit te voeren en toegankelijk voor iedereen die gezondheid, vitaliteit en ontspanning belangrijk vindt.

Tijdens deze kennismakingssessie voeren we heel eenvoudige, zachte en bewuste bewegingen uit in de open buitenlucht. Ervaring is zeker niet

vereist. Trek losse kledij aan in laagjes die je gemakkelijk aan en uit kan trekken, schoenen waarin je voeten vrij zijn, neem eventueel een handdoek mee om op te staan en wat water om te drinken tijdens de oefeningen.

Dit kennismakingsmoment wordt gegeven in natuurgebied de Mosterdpot door Judith Spillemaeckers (Chi Neng Qigong Instructor Level 2) op zondag 21 mei van 9.30 u. tot 11.00 u.

Na de initiatie genieten we nog even na bij een drankje (in de deelnameprijs inbegrepen)

Verwelkoming om 9.30 u. aan het Natuureducatief centrum 't Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel.

Bijdrage: € 5 voor Natuurpuntleden en € 7 voor niet-leden, inschrijven [via onze website](#)

Expeditie Natuurpunt 2023

Dit jaar doen drie teams mee voor onze gebieden:

[Stone Chats](#) voor Babbelbeekse Beemden

[Hurricaneoes](#) voor Mosterdpot-Goorbosbeekvallei

[Laenen Jossen](#) voor Edegemse Beekvallei

Ga naar <https://expeditie.natuurpunt.be/>, klik op de ploeg(en) en draag jouw steentje bij.

Alvast bedankt!

Vzw Paardengek organiseert deze zomer van woensdag 16 tot en met vrijdag 18 augustus telkens van 9 tot 16 u een driedaags natuorkamp. Dat betekent spelen, ravotten, op ontdekking gaan in de natuur in de buurt, kampen bouwen, bosspelen, diertjes zoeken en determineren, leren hoe je vuur moet maken en nog veel meer.

We zijn de hele dag buiten en leven ons uit! (*belangrijk: we doen in dit kamp geen activiteiten met paarden!*) . Voor kinderen geboren in 2013 en 2014 (derde en vierde leerjaar)

Prijs: leden van vzw Paardengek € 120, niet-leden € 145€ (omwille van extra verzekering)

Eigen drank, lunch en tussendoortjes meebrengen. Geen opvang voor of na!

Activiteiten gaan door bij vzw Paardengek, Pauwhoevestraat 9 in Waarloos.

Inschrijven per mail aan bikevanham@hotmail.com met naam en leeftijd van je kind (leden hebben voorrang).

Eerste fase herinrichting Babbelbeekse Beemden opgestart

Zoals beloofd houden we jullie op de hoogte van het grootste water- en natuurinrichtingsproject dat in onze afdeling heeft plaatsgevonden.

Arkelloop uit zijn koker gehaald en in een open bedding gelegd

Het allereerste werk dat de firma Van Raak uitvoerde vanaf 9 januari was het wegdek van Senthout vanaf de Hoevelaan opbreken. De Arkelloop loopt nu onder een nieuwe betonnen brug, voorlopig nog aangekoppeld op de bestaande baangracht, klaar om het weiland in te stromen wanneer de meanders klaar zijn. Zoals verwacht staat het weiland in het voorjaar te nat voor die werken.

Uitbraak van betonbaan Senthout

In februari startte het onthardingsproject met het uitbreken van Senthout van Hoevelaan tot Missestraat. Door de vele regen in maart kon men echter niet verder werken. Zodra het mogelijk is, zal een betonnen karspoor worden aangelegd zodat na voltooiing fietsers en wandelaars comfortabel gebruik kunnen maken van een veel groenere weg dan nu. Tegen mei of juni zou dit realiteit moeten zijn.

Uitlijning nieuwe waterloop in het natuurgebied

Bij een bezoek aan de Babbelbeekse Beemden zal het je opgevallen zijn dat er vlak bij de huidige ingang rood-wit linten gespannen zijn. Ze bakenen het tracé af van de toekomstige waterloop die vanuit de weide connectie maakt met de bestaande waterloop. De ingang zal een kleine 100 meter worden verplaatst. De voorjaarsflora die door de aanleg van de waterloop dreigen verloren te gaan, zullen we verplanten zodra de verwelkingsfase is ingezet. We willen deze plantjes immers niet verloren laten gaan. De aannemer zal waar mogelijk ook de jonge knotwilgen verplanten.

Vorbereidende werken stroomafwaarts

Ter hoogte van het verbindingsweggetje zijn enkele uitgeschoten wilgen verwijderd die hetzij op de toekomstige waterloop komen te liggen, hetzij moeten plaatsmaken voor de derde toegangspoort. De wilgen die wel konden blijven staan zijn op onze vraag geknot en kunnen zo behouden blijven, ook de oude knotwilgen aan de overkant van de straat kregen een knotbeurt.

Ruim 1,5 ha extra officieel in beheer

Begin maart sloot de provincie een beheerovereenkomst met Natuurpunt waardoor we nu ruim 1,5 ha extra gebied in beheer krijgen. Hiermee is een verbinding gemaakt tussen de twee deelgebieden tegen de Beunt met de afwaartse delen die we eerder al in beheer en/of eigendom hadden. Met die percelen erbij hebben we nu minstens langs een kant van de waterloop en op tien meter na de hele vallei in beheer of eigendom, goed voor een 11,7 ha groot natuurgebied.

In februari plaatsten we mooie informatieborden waarop iedereen kan lezen wat onze natuurdoelen zijn en hoe we die kunnen bereiken.

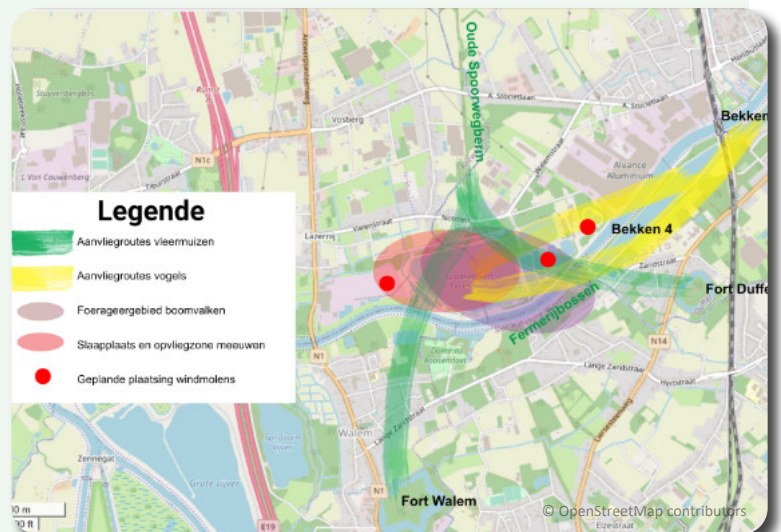
In het volgende tijdschrift hopen we de echte natuurinrichtingswerken te kunnen aankondigen, als het weer tenminste wat droger wordt.

Johan Asselberghs

Ernstige bedenkingen bij de plaatsing van drie windturbines in de Netevallei

Net als vogelwerkgroep Lucinia en onze burens van Natuurpunt Rupelstreek heeft onze afdeling bezwaar ingediend tegen de bouw van drie windturbines op de site Notmeir en Eekhoven van water-link in Duffel en Rumst. De windmolens van 150 meter hoogte zouden geplaatst worden door energiecoöperatie Ecopower. Dankzij deze windturbines zou water-link haar drinkwaterinstallaties op hernieuwbare energie kunnen laten draaien. Het siert het bedrijf dat het zoekt naar meer klimaatneutrale alternatieven en dat doet met een partner zoals Ecopower dat een burgercoöperatie is. Natuurpunt is uiteraard niet tegen windmolens, we erkennen zelfs dat ze nodig zullen zijn om de broodnodige transitie van fossiel naar hernieuwbaar te doen, maar zo'n projecten zijn alleen duurzaam wanneer dat niet sterk ten nadele is van de biodiversiteit. En hier wringt het schoentje.

Enkele zaken zijn naar onze mening onvoldoende onderzocht in het milieueffectenrapport (plan MER). Op basis van verouderde gegevens trekt men de conclusie dat de impact op biodiversiteit beperkt zal blijven. Waar er toch impact zou zijn, denkt men dat op te lossen door de windmolens tijdelijk stil te leggen. Gezien de hoeveelheid vogels en vleermuizen in dit gebied lijkt ons dat in de praktijk een onmogelijke maatregel. We denken dat een belangrijke natuurverbinding, een corridor voor vliegende dieren, zijnde vogels en vleermuizen zoals hier in de Netevallei, niet de plek is waar men windturbines moet inplanten.

Zo is er een van de grootste meeuwenlaapplaatsen vlak bij bekken Eekhoven waar men vlak bij een van de drie windmolen wil inplanten. In de Femmerijbossen (deelgebied van de Mosterdpot) aan de overkant van Nete broedt een familie boomvalken die de bekkens als favoriet jachtterrein gebruikt op zoek naar de lievelingskost, libellen. De twee windmolens op Duffels grondgebied liggen dan weer op de vliegroute van watervogels die van bekken 4 en 3 naar Eekhoven vliegen of omgekeerd. De hele Netevallei en de bekkens hebben een grote aantrekkingskracht voor zowel wintergasten als permanente watervogels waardoor deze gebieden perfect voldoen om in aanmerking te komen als EU-vogelrichtlijngebied.

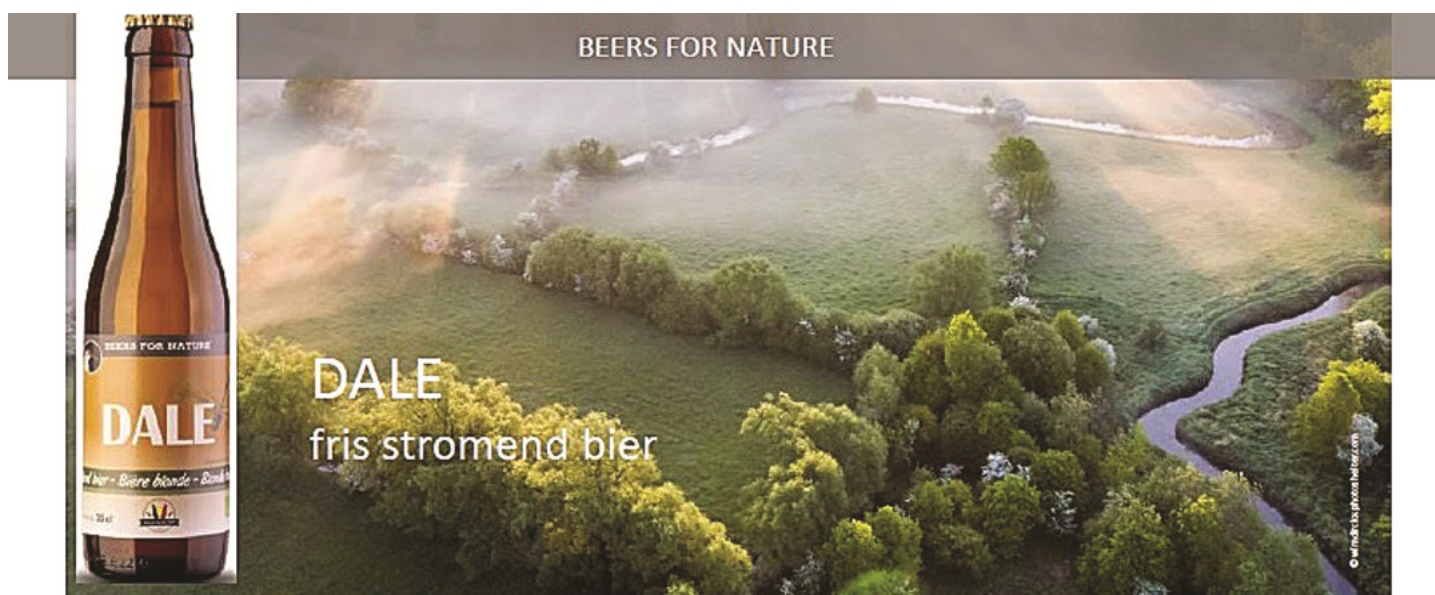
Ook voor de Europees beschermde vleermuizen is het belangrijk dat er een blijvende uitwisseling kan gebeuren zonder al te veel gevaren tussen beide fortengordels (de buitenste fortengordel met de forten van Duffel en Walem – en de Antwerpse fortengordel) en daarbij is een vrije doorgang in het luchtruim om vanuit de Netevallei en naar de Oude Spoorwegberm te vliegen of omgekeerd noodzakelijk. Deze langgerekte noord-zuidroute is cruciaal voor uitwisseling. Door belemmerende windturbines in te planten op deze corridor wordt de route levensgevaarlijk voor de door EU-habitatrichtlijn beschermde soorten zoals vleermuizen.

De drie windturbines zijn volgens Natuurpunt dan ook niet verenigbaar met het belang van de Netevallei als foerageer- en migratiegebied voor zowel vogels als vleermuizen, beiden zijn afhankelijk van een luchtruim zonder dodelijke hindernissen.

Het is nu aan Vlaams minister Zuhal Demir om uitspraak te doen over de omgevingsvergunning.

Johan Asselberghs

DE NAAM

Natuurpunt Mechels Rivierengebied liet den Dale reeds brouwen rond de eeuwwisseling om fondsen in te zamelen voor het natuurgebied het Mechels Broek. "Dale" is trouwens het Mechels dialect voor de Dijle die langs dit groot natuurgebied meandert. De libel op het etiket verwijst naar de natuur in de valleigebieden.

Intussen worden de opbrengsten van dit bier gebruikt om natuurgebieden in de hele beneden-Dijlevallei en beneden-Zennevallei te beschermen. Buurafdeling Natuurpunt Oude Spoorweg ging al snel mee om dit heerlijke biertje te promoten, waardoor de opbrengsten nu ook naar de natuur in de beneden-Netevallei gaan. Toevallig (of niet?) betekent "dale" in het Engels "vallei", zodat de naam heel toepasselijk blijft.

DE SMAAK

Dit verfrissend blond bier is niet te hoog in alcoholgehalte en heeft een uitgesproken hoparoma dankzij de dryhopping. Hierbij worden geselecteerde biohopsoorten gebruikt. Zeer koel te drinken!

Dale 6.4% 14°PL 24 x 33cl (bak)

WWW.BEERSFORNATURE.BE

Ken je onze heerlijke biobieren? Deze kan je bestellen bij Dirk via mail dirk.costrop@telenet.be of telefoon 0476 / 66 08 28.

Prijzen per bak (€ 8 leeggoed niet inbegrepen):

Gageleer Original: € 40, de smaakvolle Dark: € 44, de lichtjes citruszurige White € 40, de alcoholvrije € 36.

Je kan ook een selectie naar jouw keuze bestellen.

Daarnaast is er ook de alom geprezen Dale (zie advertentie hierboven) : € 29 (+ € 8 leeggoed) per bak.

Bestuur

Dirk Costrop

Voorzitter,
Verantw. uitgever en redactie
afdelingstijdschrift, promotie, zoogdieren
en vleermuizen, voorzitter Minaraad
Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter,
Conservator Babbelse Beemden,
verantw. beleid, amfibieën (Hyla),
plantenwerkgroep, lid Minaraad, GECORO
Duffel, Regionaal Landschap Rivierenland
Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
asselberghsjohan@gmail.com

Lutgarde Van Driessche

Secretaris,
conservator Mosterdpot
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester,
beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje,
conservator Mosterdpot, aankoper
gronden, lid kern Cultuurraad Duffel,
bestuurder Regionaal Landschap
Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm en
Langbos & Babbelse Plassen
Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03
wim.annaert@kuleuven.be

Johan Doms

Conservator Babbelse Beemden,
materiaalmeester
Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496 / 32 19 34
jdoms.pdeprey@telenet.be

Jorden Faes

Conservator Schapenhagen
Rauwaard 9, 2550 Kontich
gsm 0475/41 06 83
jorden.faes@vub.be

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei, redactie
afdelingstijdschrift, digitale nieuwsflits,
webmaster, lid Minaraad Duffel
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Dimitri Hoste

Conservator Edegemse beekvallei
Hovestraat 154, 2650 Edegem
gsm 0473/63 53 72
dimitri.hoste@proximus.be

Steve Laenens

Materiaalmeester
Kattenbroek 8, 2550 Kontich
gsm 0477/76 56 96
steve.laenens@skynet.be

Karen Lantermann

Conservator Oude Spoorwegberm
Leon Dumortierstraat 148, 2540 Hove
gsm 0473/61 26 98
karenlantermann@gmail.com

Els Lauwers

Medeverantwoordelijke educatie
Rompelei 23, 2550 Kontich
gsm 0473/34 53 40
lauwers.els@telenet.be

Rebecca Pers

Verantwoordelijke educatie
Molenstraat 33, 2570 Duffel
gsm 0486/79 16 12
rebeccapers@yahoo.com

Greg Stevens

Conservator Edegemse beekvallei
Altenastraat 67, 2550 Kontich
gsm 0497/46 40 48
griegstevens2773@gmail.com

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei.
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58
marleenvanpuyvelde@telenet.be

Ben Van Buyten

Conservator Abroebos
Voogdijstraat 22, 2570 Duffel
gsm 0472/44 73 28
vanbuytenben@gmail.com

Inge Van Haver

Conservator Abroebos
Binnenweg 87, 2570 Duffel
gsm 0470/01 87 35
ingevanhaver@skynet.be

Stefaan Vercauteren

Materiaalmeester
Mechelsebaan 176, 2570 Duffel
gsm 0476/60 47 67
stefprojects@yahoo.com

Nik Woestenborghs

Conservator Langbos & Babbelse Plassen
Hoge Akker 30, 2550 Kontich
gsm 0479/80 83 87
nik.woestenborghs@telenet.be

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied: Kontich, Waarloos en Duffel

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 38 en is geldig voor het hele gezin. Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de gespecialiseerde tijdschriften Natuurfocus (natuurstudie), Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier.

Schrijf het vereiste bedrag over op rekeningnr IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Je kan je lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan het identificatienummer voor domiciliëring: 00409423736

Je ontvangt:

Lidgeld (€)	38	52	53	53	63	67	68	78
Lid Natuurpunt	X	X	X	X	X	X	X	X
natuur.oude spoorweg	X	X	X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad	X	X	X	X	X	X	X	X
Natuurfocus			X		X		X	X
Natuur.Oriolus		X			X	X		X
Zoogdier				X		X	X	X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:

Oude Spoorwegberm (26 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst en Duffel
Edegemsebeekvallei (6 ha) in Kontich en Edegem
Langbos en Babbelse Plassen (6 ha) in Kontich
De Mosterdpot (21 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Goorbosbeekvallei (6,6 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Babbelse Beemden (11 ha) in Duffel en Lier
Abroebos (0,6 ha) in Duffel

Je kan ons steunen door een gift over te schrijven ten voordele van onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding: nr 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg.

Voor giften vanaf € 40 krijg je een fiscaal attest.

Wij bieden je talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten, natuurwerkdagen en nog veel meer ...

Als lid krijg je ook korting bij verschillende handelszaken (zie website)

Algemeen mailadres van de afdeling:

info@natuurpuntoudespoorweg.be

Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):

Voorzitter: Nathan Laureyn
Mailadres: laureynnathan@gmail.com
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallietierland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)

Voorzitter: Imke Cox
Mailadres: ymkecox@gmail.com
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Edegemse Beekvallei

Babbelse Plassen

Schapenhagen

Hulstmansbos

Abroekbos

Babbelbeekse beemden

Goorbosbeekvallei

Moosterdpot

